

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН**

кафедра галузевого права та загальноправових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої діяльності

_____ **Оксана КОЛЯДА**

« ____ » _____ 2022 року

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»**

Київ – 2022

Методичні рекомендації до написання та захисту курсових робіт «Цивільний процес» для студентів першого (бакалаврського) рівня, галузь знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право» – К.: Університет «Україна», «__» _____ 2022 року – 31 с.

Розробник:

Тетяна ФЕДОРЕНКО, доцент кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент

Методичні рекомендації розглянуто і затверджено на засіданні кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін

Протокол від «__» _____ 2022 року № ____

Завідувач кафедри _____

Олексій ФАСТ

«__» _____ 20__ року

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета курсової роботи.....	5
2. Етапи виконання курсових робіт.....	6
3. Вибір теми курсової роботи і складання плану.....	7
4. Підбір нормативних і наукових джерел та інших матеріалів.....	8
5. Структура курсової роботи.....	9
6. Вимоги щодо оформлення курсової роботи.....	10
7. Рецензування і захист курсової роботи.....	13
8. Тематика курсових робіт.....	19
9. Рекомендована літератури.....	21
Додаток 1 зразок оформлення заяви студента	26
Додаток Б зразок розгорнутого плану курсової роботи.....	27
Додаток 3 зразок оформлення титульної сторінки	28

ВСТУП

Важливим елементом розбудови правової держави і громадянського суспільства є створення дієвого механізму захисту конституційних прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб. У разі порушення прав громадян, організацій іншими особами і за відсутності добровільного поновлення порушеного права виникає об'єктивна необхідність застосування необхідних способів захисту права стосовно зобов'язаної сторони.

Будь-яка зацікавлена особа має право в порядку, встановленому законом, звернутися до суду за охороною свого права і захистити його відповідним способом, передбаченим законом.

Довіра населення до судів із року в рік збільшується. Значна кількість справ розглядається у процесі цивільного судочинства.

Зростання масштабів цивільного судочинства з одного боку розширює обсяг масштабів юридичної діяльності, а з іншого – в умовах динамічного розвитку цивільного законодавства та судової практики вимагає поліпшення якості підготовки майбутніх фахівців-юристів.

Професійна підготовка фахівця-юриста забезпечується вивченням комплексу навчальних дисциплін, у тому числі й курсу цивільного процесу.

Цивільний процес - одна з профільюючих дисциплін, предметом вивчення якої є норми права, що регулюють діяльність суду та інших суб'єктів процесуальної діяльності для захисту суб'єктивних прав та охоронюваних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Знання з цивільного процесу покликані підвищувати рівень професійної підготовки і правової культури студентів, безпосередньо впливати на формування наукового юридичного світогляду.

Підготовка бакалаврів права в сучасних умовах вимагає глибоких знань з цивільного процесу, вивчення якого потребує засвоєння теоретичного матеріалу на лекціях, семінарських заняттях та під час самостійної роботи і складання іспиту, а по закінченні терміну навчання – написання курсової роботи, державного іспиту.

Навчальним планом передбачено написання курсової роботи студентами денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 «Право».

I. Мета курсової роботи

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти України № 161 від 2 червня 1993 р.(п. 3.9.2) та Положення про організацію навчального процесу в Інституті права та суспільних відносин Університету «Україна» курсові роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання, а також для напрацювання досвіду роботи з нормативно-правовими актами та науковою юридичною літературою.

Курсова робота є самостійним індивідуальним науковим дослідженням студента, котре виконується з певного навчального курсу або окремих його розділів.

Метою написання курсової роботи є:

- поглиблення та удосконалення теоретичних знань, здобутих в процесі вивчення певної навчальної дисципліни;
- формування досвіду самостійної роботи з науковою та іншою юридичною літературою, статистичними даними та матеріалами правозастосовчої практики;
- напрацювання досвіду самостійного аналізу положень нормативно-правових актів, виявлення прогалин, колізій та інших проблем законодавства;
- оволодіння навичками порівняльного аналізу законодавства різних країн, положень різних правових інститутів, різноманітних теорій та наукових позицій в доктрині.

Відповідно до мети автор ставить перед собою дослідницькі **завдання**:

- чітка, логічна послідовність викладення матеріалу, переконливість аргументації;
- точність трактування положень нормативно-правових актів, що регулюють відповідні відносини, а також використання практичного матеріалу, який стосується даної теми;
- обґрунтованість висновків, пропозицій і рекомендацій.

II. Етапи виконання курсових робіт

Виконання курсової роботи включає такі етапи:

- вибір теми;
- ознайомлення з теоретичними і практичними проблемами, які повинні бути висвітлені в роботі;
- підбір нормативно-правових та наукових літературних джерел, фактичного матеріалу;
- складання проекту плану курсової роботи;
- узгодження плану курсової роботи з науковим керівником (окрім студентів заочної форми навчання);
- написання та оформлення курсової роботи;
- передача роботи науковому керівнику для перевірки (для студентів заочної форми навчання - здача роботи на кафедру для перевірки та рецензування);
- доопрацювання курсової роботи з урахуванням зауважень наукового керівника (окрім студентів заочної форми навчання);
- попереднє оцінювання курсової роботи науковим керівником (для студентів заочної форми навчання – рецензентом) та складання висновку по роботі;
- усний захист курсової роботи студентом в комісії кафедри.

Кожен студент зобов'язаний зареєструвати обрану тему курсової роботи на кафедрі, яка призначає для кожного студента (за винятком студентів заочної форми навчання) наукового керівника з числа викладачів.

Тематика курсових робіт доводиться до відома студентів на початку семестру.

Графік подання і захисту студентами курсових робіт розробляє і оголошує кафедра.

На кафедрі організуються консультації для студентів з питань методики написання курсових робіт, порядку подання до захисту, процедури захисту тощо.

Студенти з'являються на індивідуальні консультації до наукового керівника самостійно з власної ініціативи, або за викликом з кафедри.

Ш. Вибір теми курсової роботи і складання плану

Вибір теми є першим етапом виконання курсової роботи. Студентам надається право вибрати одну з тем, що запропоновані кафедрою з дисципліни, з якої виконується курсова робота.

Орієнтовна тематика курсових робіт розробляється кафедрою та щороку оновлюється. Кафедра рекомендує теми курсових робіт з урахуванням наукових проблем, які вирішує кафедра та котрі є актуальними для сучасного стану розвитку юридичної науки в Україні.

Тематику курсових робіт з навчальної дисципліни «Цивільний процес» складає відповідна кафедра згідно з навчальним планом цієї дисципліни. В тематиці курсових робіт обов'язково відображаються питання історії науки (законодавства) і роль сучасних, в тому числі вітчизняних, вчень у розвитку даної галузі юридичної науки. За погодженням з кафедрою студент може підготувати курсову роботу за темою, що обрана ним самостійно, якщо вона узгоджується з предметом відповідної навчальної дисципліни.

Тема курсової роботи повинна бути актуальною для відповідної галузі юридичної науки, мати практичне значення. При виборі теми рекомендується враховувати власні наукові інтереси, професійну орієнтацію на певний напрям юридичної діяльності, наявність достатньої кількості літературних джерел тощо.

Для закріплення теми студент подає заяву на ім'я завідувача відповідної кафедри за встановленим зразком (Додаток 1) з проханням затвердити тему курсової роботи та призначити наукового керівника. Для студентів заочної форми навчання наукові керівники не призначаються.

Студенти обирають теми курсових робіт і подають заяву на кафедру протягом 15 днів з моменту оголошення тематики. Кафедра затверджує для кожного студента тему курсових робіт та наукового керівника. Список студентів із зазначенням тем і наукових керівників курсових робіт доводиться до загального відома. Якщо студент у визначені терміни не подав заяву про затвердження йому теми курсової роботи, то кафедра самостійно визначає тему, від якої студент не вправі відступити.

Після затвердження на кафедрі теми курсової роботи студент протягом двох тижнів повинен скласти розгорнутий план курсової роботи, який має охоплювати вузлові питання теми. Формулювання назв розділів та підрозділів має бути чітким, логічним та послідовними. План має включати вступ, 3 розділи (як виняток - 4), які діляться на підрозділи, висновки, список використаних джерел (див. додаток 2). Не рекомендується переобтяжувати план великою кількістю підрозділів (не більше 3-4 до кожного розділу).

Студенти денної та заочної форм навчання обов'язково узгоджують план курсової роботи з науковим керівником.

В процесі комплексного опрацювання зібраних матеріалів попередній план курсової роботи може коригуватися за погодженням з науковим керівником.

IV. Підбір нормативних і наукових джерел та інших матеріалів

Нормативний матеріал, наукову, навчальну та іншу спеціальну літературу за темою курсової роботи студент підбирає самостійно. Консультації з питань бібліографії можна отримати у наукового керівника, в навчально-методичному кабінеті юридичного факультету Інституту права та суспільних відносин Університету «Україна».

Підбір нормативно-правового матеріалу має охоплювати акти законодавчого та підзаконного характеру та інші джерела, зокрема, міжнародно-правові акти, звичаї (стосовно дисциплін приватного права) тощо. Перелік використаних нормативних джерел має включати Конституцію України, кодекси (якщо такі діють у відповідній сфері), закони України, відповідні акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів державної влади. Всі нормативно-правові акти використовуються у чинному стані. Застарілі норми чи акти можуть використовуватися у курсовій роботі тільки в порівняльному плані. Робота, котра ґрунтується на положеннях нечинних (застарілих) нормативно-правових актах не може бути допущена до захисту і одержати позитивну оцінку.

Матеріали правозастосовчої практики (аналіз судових рішень, узагальнення судової практики чи практики інших органів тощо) студенти підбирають в архівах (у тому числі електронних) відповідних органів та організацій (з обов'язковим зазначенням джерел), або використовують опубліковані дані з періодичних фахових та інших видань. Рекомендується використовувати матеріали правозастосовчої практики, що публікуються у відповідних розділах таких видань, як журнали: Право України, Юридична Україна, Підприємництво, господарство і право, Вісник Конституційного Суду України, Вісник Верховного Суду України, Вісник Вищого господарського суду України, Збірник рішень Верховного суду України, Збірник рішень Вищого господарського суду України; газети: Юридическая практика, Юридичний вісник України та ін.

Обов'язковим є використання наукової літератури: монографій та наукових праць, що публікуються в періодичних фахових юридичних виданнях. Рекомендується використовувати наукові праці, що опубліковані у згаданих вище юридичних журналах, а також у збірниках наукових праць: «Правова

держава», «Держава і право», наукові вісники (правознавчі серії) юридичних факультетів та вузів України тощо.

В роботі обов'язково мають бути використані наукові праці останніх 2-3 років видання. Більш ранні роботи також можуть використовуватися в історичному, порівняльному плані або якщо вони містять положення, що є істотними для розкриття даної теми курсової роботи.

V. Структура і зміст курсової роботи

Курсова робота повинна мати чітку й логічну структуру: вступ (2 - 3 стор.), основна частина – 3 (4) розділи (25 - 30 стор.) та висновки (2 - 3 стор.).

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, ступінь її вивчення, визначаються питання, які вимагають вирішення. Вказуються також мета завдання і об'єкт, предмет і методологічна основа дослідження, характеризуються джерела одержання інформації.

Основна частина курсової роботи передбачає глибоке й всебічне розкриття самого предмета дослідження. Вона висвітлюється згідно із затвердженим планом (1-3 розділи та їх підрозділи).

У першому розділі бажано розкрити теоретичні, методологічні та історичні положення з обраної теми дослідження; критично розглянути й проаналізувати різні точки зору; висловити своє ставлення до дискусійних питань, дати характеристику об'єкту дослідження; підійти до постановки основних проблемних питань.

Наступні розділи передбачають глибокий аналіз правових норм їх проектів, конкретних фактичних матеріалів, обґрунтування позитивних і негативних тенденцій розвитку законодавства, відповідних інститутів держави, права тощо, шляхів вирішення наявних проблем.

У висновках підводяться підсумки дослідження, робляться теоретичні узагальнення; викладаються практичні рекомендації щодо розвитку певного правового (державного) інституту, вдосконалення законодавства і юридичної практики тощо.

Робота виконується українською мовою, у науковому стилі. Не слід використовувати публіцистичних чи побутових термінів, спрощених чи не прийнятих у науці висловів.

Слід також уникати в роботі зарозумілих висловів, викладати свої думки чітко, якісно, логічно, поступово, не припускаючись повторів і помилок,

уважно стежити за тим, щоб у роботі не було суперечностей між окремими її положеннями.

Юридичні та інші терміни і категорії мають бути застосовані коректно, відповідно до їх нормативного чи іншого загальноприйнятого значення.

Власна позиція автора у кожному випадку має бути належно аргументована.

Наукові джерела слід використовувати творчо. Запозичення чужих думок без посилання на автора і просте переписування не дозволяється.

Думки науковців та інших фахівців рекомендується відображати шляхом переказу думки. Пряме цитування в роботі чужих думок у великій кількості є недоцільним. Не допускається пряме цитування з іномовних (у тому числі російськомовних) джерел. Посилання на автора слід оформляти у вигляді виноски (див. далі). Поряд з чужою думкою слід навести власну позицію стосовно конкретного питання з відповідною аргументацією.

Найбільш важливі висновки та пропозиції автора належить відобразити у висновках.

VI. Вимоги щодо оформлення курсової роботи

Загальний обсяг курсової роботи становить 25-30 стандартних сторінок машинописного або комп'ютерного тексту, або 35-40 сторінок рукописного тексту, не враховуючи списку літератури і додатків.

При оформленні курсової, необхідно дотримуватись встановлених вимог. Робота має бути надрукована за допомогою загальноприйнятих технічних засобів (комп'ютер) на одному боці білого аркушу паперу формату А4 (297x210 мм.). Для студентів заочної форми навчання допускається виконання курсової роботи рукописним способом за умови чіткого розбірливого почерку з використанням чорнила синього або чорного кольору. Машинописний текст оформляється шрифтом Times New Roman №14, з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Кожна сторінка тексту (друкованого чи рукописного) обмежується полями: ліве — 30 мм, праве — 15 мм, верхнє — 20 мм, нижнє — 20 мм. Відстань між заголовком і текстом має бути 15-20 мм. Кожний розділ курсової роботи слід починати з нової сторінки. Заголовки розділів друкуються симетрично, прописними літерами; заголовки підрозділів друкуються з абзацу без переносів. Розділи повинні мати порядкову нумерацію і позначатися арабськими цифрами з крапкою в кінці (1.; 2.; 3.); нумерація підрозділів має включати вказівку на розділ (1.1.; 1.2.; 2.1.; 2.2...).

Нумерація сторінок у роботі проставляється наскрізна, включаючи список літератури та додатки, і починається з титульного листа, на якому номер не вказується. Нумери сторінок зазначаються у правому верхньому кутку.

Додатки оформляють як продовження курсової роботи після списку літератури. Кожний додаток слід починати з нової сторінки, у правому верхньому кутку зазначати слово “Додаток”. Якщо в роботі більше одного додатку, їх нумерують послідовно арабськими цифрами (без знака “№”). Кожен додаток повинен мати заголовок.

Кожна таблиця супроводжується порядковим номером. На всі цитати, таблиці, схеми, малюнки, графіки тощо в тексті мають бути посилання.

В роботі розміщують послідовно: титульний лист за встановленою формою (Додаток 3); зміст (де слід вказати початкову сторінку кожного розділу), який повинен обов’язково відповідати заголовкам, що зазначені в роботі; вступ, розділи роботи, висновки, список використаних джерел, додатки.

На останній сторінці курсової роботи студент ставить свій підпис і дату її виконання. В кінці роботи підшивається сторінка для висновку по роботі.

Посилання на джерела в курсовій роботі, автором мають подаватися в такий спосіб:

1) у вигляді посилань на поданий в кінці роботи список використаних джерел; у квадратних дужках вказується номер джерела за списком та номери сторінок в ньому, на яких викладено відповідні дані (думки тощо); дужки проставляються безпосередньо за текстом, якого стосується посилання. Наприклад: “деякі автори вважають, що .викладається зміст думки [16, с.125-128; 43, с. 35-37]”; числа “16” та “43” – в даному прикладі – це номери, під якими розміщені зазначені роботи у спискові використаних джерел.

В посиланнях на наукові статті, що опубліковані у збірниках наукових праць, періодичних виданнях тощо обов’язково зазначається прізвище автора та назва праці, назва видання, рік, номер випуску, сторінки, на яких розміщено дану працю:

1. *Бичкова С.С. Проблемні питання призначення експертизи у цивільному процесі України // Судова апеляція : Науково-практичний журнал. - 2014. - № 2. - С. 75-80.*
2. *Федоренко Т.В. Право на захист цивільних прав та інтересів громадян / Т.В. Федоренко // Тези доповіді: Міжнародна науково-практична конференція. - Львів. 2013. – С. 113-115.*

Рекомендується застосовувати наскрізну нумерацію джерел у всьому списку літератури (єдина нумерація для всіх підрозділів списку джерел).

Список використаних джерел вміщує перелік нормативно-правових актів, правозастосовчої практики та наукових літературних джерел, що були використані при підготовці та написанні роботи.

Список використаних джерел формується у такій послідовності:

1. Законодавчі акти України;
2. Конституція України;
3. Кодекси;
4. Закони України;
5. Підзаконні нормативно-правові акти:
 - 5.1. Постанови Верховної Ради України;
 - 5.2. Укази Президента України;
 - 5.3. Постанови Кабінету Міністрів України;
 - 5.4. Нормативні акти міністерств та відомств.
6. Міжнародно-правові акти.
7. Матеріали правозастосовчої практики: керівні роз'яснення Пленуму Верховного Суду України, Вищого господарського суду України, узагальнення судової практики, матеріали судових справ тощо.
8. Наукова та інша юридична література (в алфавітному порядку за прізвищами авторів або назвами монографій, брошур тощо).
9. Іноземні джерела (англомовні, німецькомовні тощо окрім російської).

Використання нечинних нормативно-правових актів у роботі допускається виключно у порівняльному плані з відміткою про припинення їх чинності у тексті роботи та списку використаних джерел.

Приклади оформлення джерел у списку літератури:

Для нормативно-правових актів: наводиться назва акту, дата його прийняття, видання офіційного оприлюднення тексту, рік, номер, статті (сторінки).

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст. 141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України, прийнятий 18 березня 2004 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 03.08.2019 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 40-41, 42. – Ст.492.
3. Про судовий збір. Закон України від 08.07.2011 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 08.07.2019 р.) // Відомості Верховної Ради України. 2011. - № 3674-VI. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>

Для всіх нормативно-правових актів необхідно вказувати офіційні видання (Відомості Верховної Ради України, Офіційний вісник України, газета “Урядовий кур’єр”, Зібрання постанов Уряду України). Не слід посилатися на електронні бази даних та інші видання (книги), які не є офіційними джерелами змісту нормативно-правових актів.

Для наукових джерел: наводиться прізвище автора, назва праці, видання, рік:

1. Васильєв С. В. Цивільний процес України : навчальний посібник / С. В. Васильєв – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 344 с.
2. Тетарчук І.В. Цивільне процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів – К.: Центр навчальної літератури, 2016. 208 с.

У завершеному вигляді курсова робота зшивається у папку-скорозшивач або переплітається та подається на відповідну кафедру.

VII. Рецензування і захист курсової роботи

Курсові роботи студентів денної та вечірньої форм навчання перевіряються науковими керівниками. Роботи студентів заочної форми навчання передаються кафедрою для перевірки рецензентами. За результатами перевірки викладач складає письмовий висновок по роботі, в якому зазначаються позитивні сторони й недоліки роботи. Зокрема оцінюються:

- ступінь розкриття теми (повно чи неповно); вихід за межі предмету теми (тема курсової роботи передбачає розкриття одних питань, а фактично розкриваються інші);
- системність викладення матеріалу;
- уміння студента аналізувати матеріал, виділяти головне, логічно мислити, робити висновки і аргументувати їх;

- вдалість поєднання теорії з матеріалами юридичної практики;
- методика використання матеріалів з літературних джерел;
- дотримання методичних рекомендацій щодо оформлення роботи тощо.

При позитивній оцінці робота допускається до захисту. Якщо робота написана з порушенням вимог, її повертають студентів для доопрацювання. До такої роботи обов'язково додається висновок із зазначенням цих недоліків.

У висновку по курсовій роботі визначається відповідність курсової роботи встановленим вимогам та рекомендована оцінка.

У встановлений кафедрою термін курсова робота разом із висновком подається на кафедру.

Дату й час усного захисту курсової роботи визначає кафедра. Захист відбувається на засіданні комісії кафедри. Під час захисту роботи студент повинен розкрити актуальність, основні положення теми, виявити ґрунтовні знання теоретичних і практичних аспектів проблеми, знання новітньої літератури з предмету дослідження, вміння обґрунтувати свої думки та пропозиції, а також відповісти на поставлені запитання.

У разі, якщо курсова робота виконана і здана студентом на кафедру, однак він не з'явився на усний захист, попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється "0" балів.

За результатами захисту курсової роботи студент одержує остаточну оцінку за стобальною шкалою відповідно до наведених нижче критеріїв.

Стобальна система переводиться в традиційну чотирибальну систему та систему оцінювання знань за ECTS за встановленою шкалою. Усі дані щодо підсумкової оцінки за курсову роботу відображаються в екзаменаційній відомості; оцінка за чотирибальною шкалою заноситься до залікової книжки студента.

Критерії оцінювання курсової роботи

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється в межах 100-бальної системи за наведеними нижче критеріями.

Чіткість визначення мети і завдань роботи	
Мета і завдання визначені чітко, коректно, згідно з предметом дослідження	5

Мета і завдання в роботі не визначені, або сформульовані не чітко, або не зовсім вірно, або не узгоджені з предметом дослідження	0
Дотримання вимог щодо структури роботи	
Структура курсової роботи є логічною, науково обґрунтованою, дозволяє повністю висвітлити тему, відповідає рекомендаціям (містить 3-4 розділи)	5
Структура у загальному відповідає вимогам, однак несуттєво виходить за межі предмета дослідження або не охоплює всіх основних питань	0
Рівень аналізу нормативно-правового матеріалу	
В роботі використано та докладно проаналізовано положення всіх основних чинних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження; за наявності законопроектів – розглянуто їх основні положення; аналіз нормативних джерел здійснено на належному теоретичному рівні	10
В роботі використано та проаналізовано положення основних чинних нормативно-правових актів, проте - не розглянуто окремих спеціальних актів, що стосуються предмета дослідження та/або - аналіз положень нормативно-правових актів має дещо поверховий характер, та/або - не використано проектів законодавчих актів щодо предмета дослідження, які є загальнодоступними	5
В роботі - не використано основних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження, або - аналіз положень нормативно-правових актів не носить наукового характеру, або - аналіз нормативних джерел не має послідовного логічного характеру, викладений безсистемно, або - зміст роботи свідчить про відсутність у студента уміння та навичок аналізувати нормативний матеріал	0
Використання та аналіз наукової літератури щодо предмета дослідження	
В роботі використано досягнення класичної та обов'язково сучасної юридичної думки (останні 2–3 роки видання) розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела	10
В роботі використано наукові джерела, однак обмежено, або ж не використано основних загальновідомих праць, або не використано наукових праць вітчизняних фахівців, або їх аналіз є поверховим	5

В роботі не використано наукових праць, або вони не стосуються предмета дослідження, або відсутні праці останніх 2 – 3-х років, або вони використані у змісті без посилань на авторів (джерела)	0
Наявність аналізу матеріалів юридичної практики за темою роботи	
В курсовій роботі розглядаються практичні питання, аналізуються узагальнення (або приклади) судової або іншої правозастосовчої практики; прогнозуються тенденції розвитку юридичної практики та її вплив на розвиток законодавства, державно-правового інституту тощо	10
В роботі розглядаються окремі випадки з судової (іншої юридичної) практики, однак це не має системного характеру, або аналіз практики є поверховим, не має наукового характеру, чи відсутній взагалі	5
В роботі не розглядаються матеріали юридичної практики, або вони наводяться недоречно, або не стосуються предмета дослідження	0
Ступінь розкриття теми	
У роботі висвітлено всі, а також безпосередньо пов'язані з ними спеціальні питання теми; при цьому зачіпаються проблемні питання законодавства, держави, її інститутів, юридичної науки і практики, проводиться їх аналіз та формулюються пропозиції щодо подолання проблем	10
У роботі належно висвітлено тільки основні питання й не зачіпаються конкретні спеціальні проблеми щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за змістом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має дещо поверховий характер	5
У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження, або вона ґрунтується на ненаукових положеннях, або за змістом робота не відповідає структурі (плану)	0
Рівень одержаних результатів, повизна, обґрунтованість, практична цінність висновків і пропозицій	
Результати дослідження і пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, практичне значення і є самостійним здобутком студента	10
Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, або є вже відомими положеннями юридичної науки, або не мають особливого теоретичного чи практичного значення; або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних державно-правових інститутів, норм законодавства тощо	5
В роботі відсутні висновки як результати дослідження, або вони є неконкретними, чи ненауковими, або не ґрунтуються на положеннях	0

роботи (не впливають з її змісту)	
Якість оформлення роботи	
Оформлення всіх частин курсової роботи повністю відповідає встановленим вимогам (у т.ч., зокрема, оформлення посилань на джерела та списку літератури є коректними); текст роботи належно вичитано, викладено логічно та грамотно і стилістично правильно	10
Оформлення курсової роботи у загальному відповідає вимогам, проте при цьому зустрічаються помилки чи некоректності	5
Оформлення курсової роботи дозволяє прийняти її до захисту, проте мають місце граматичні чи стилістичні помилки, або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел, котрі мають більш системний характер	0
Дотримання календарного плану (регламенту) виконання роботи	
На всіх етапах виконання курсової роботи студент виконував завдання відповідно до оголошеного регламенту, погоджено з науковим керівником (для студентів денної та вечірньої форм навчання); робота вчасно подана на кафедру у завершеному, готовому до захисту вигляді	10
Робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання студент допускав певні відхилення від регламенту або не завжди погоджував свої дії з науковим керівником (діє для студентів денної та вечірньої форм навчання)	5
Курсова робота подана на кафедру з істотними порушеннями календарного плану	0
Рівень знань щодо предмета дослідження та змісту курсової роботи, виявлений студентом під час її усного захисту	
Студент в процесі усного захисту дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми курсової роботи та суміжних положень відповідної навчальної дисципліни, добре орієнтується у змісті своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію	20
Студент під час захисту виявляє належний рівень знань щодо теми курсової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї курсової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює	15
Студент під час захисту виявив належний рівень знань щодо теми курсової роботи та її змісту, відповіді на поставлені запитання дає, переважно, правильно, однак допускає певні неточності у визначеннях	10

правових категорій, не завжди належно обґрунтовує свою позицію чи інші положення роботи	
Під час усного захисту курсової роботи студент допускає істотні помилки у відповідях, не зовсім добре орієнтується за змістом роботи	5
Під час усного захисту студент неспроможний аргументувати положення роботи, погано знає її зміст, дає неправильні відповіді або не в змозі відповісти на поставлені запитання	0

У разі неявки студента на усний захист попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється "0" балів.

Курсова робота допускається до захисту за умови, що її попередня (до усного захисту) оцінка за висновками рецензента чи наукового керівника становить не менше 30 балів. Максимальна попередня оцінка роботи (до усного захисту) може становити не більше 80 балів.

Курсова робота ні за яких умов не допускається до захисту і оцінюється незадовільно, якщо:

- положення роботи сформульовані на основі нечинних нормативно-правових джерел;
- зміст роботи не відповідає її темі;
- структура роботи не відповідає встановленим вимогам (містить менше 2-х або більше 4-х розділів);
- відсутня хоча б одна з обов'язкових складових частин роботи (у т.ч. вступ, висновки, список використаних джерел);
- наявні істотні порушення вимог щодо оформлення;
- порушена вимога щодо виконання роботи українською мовою;
- попередня оцінка роботи становить менше 30 балів.

Оцінка курсової роботи за 100-бальною системою переводиться в традиційну та оцінку за шкалою ECTS за такими правилами:

90-100 балів	відмінно	A
82-89 балів	добре	B
75-81 балів	добре	C
64-74 балів	задовільно	D
60-63 балів	задовільно	E
35-59 балів	незадовільно – можлива перездача	FX
1-34 балів	незадовільно – повторне вивчення дисципліни	F

VIII. Тематика курсових робіт

Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни
«Цивільний процес»
для студентів денної та заочної форм навчання
на 2019-2020 навчальний рік

1. Поняття, предмет, метод та джерела цивільного процесуального права.
2. Принципи цивільного процесуального права, поняття та їх класифікація.
3. Поняття, види й стадії цивільного судочинства.
4. Цивільно-процесуальні правовідносини, їх особливості.
5. Цивільна юрисдикція: поняття й види підсудності.
6. Поняття сторін у цивільному процесі, їх права та обов'язки..
7. Загальна характеристика інших учасників судового процесу.
8. Поняття процесуальної співучасті. Процесуальне правонаступництво.
9. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.
10. Представництво в цивільному судочинстві.
11. Поняття й види процесуальних строків.
12. Судові витрати в цивільному процесі: поняття й види.
13. Судові виклики і повідомлення в цивільному процесі.
14. Заходи процесуального примусу: поняття й види.
15. Загальна характеристика доказів в цивільному процесі.
16. Поняття й мета доказування в цивільному процесі.
17. Поняття судового наказу й наказного провадження.
18. Забезпечення позову в цивільному судочинстві: підстави та види.
19. Загальна характеристика заяв по суті справи.
20. Позовна заява й порядок усунення її недоліків.
21. Сутність і значення стадії відкриття провадження у справі. Порядок пред'явлення позову.
22. Поняття, мета й завдання підготовчого провадження.
23. Порядок врегулювання спору за участю судді. Мирова угода.
24. Загальний порядок розгляду справи по суті.
25. Особливості фіксування судового процесу.
26. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду.

27. Поняття, види та порядок ухвалення судових рішень.
28. Розгляд справ у порядку спрощеного провадження.
29. Особливості та порядок заочного розгляду справи.
30. Поняття, сутність, основні риси окремого провадження.
31. Відмінність позовного провадження від окремого.
32. Поняття, сутність і значення стадії апеляційного провадження.
33. Особливості розгляду справ в касаційному провадженні.
34. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами або виключними обставинами.
35. Порядок виконання судових рішень у цивільних справах.
36. Судовий контроль за виконанням судових рішень.
37. Справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.
38. Справи про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.
39. Справи про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою.
40. Розгляд судом справ про усиновлення.
41. Справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення.
42. Справи про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі.
43. Справи про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність.
44. Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлою.
45. Справи про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку.
46. Справи про примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.
47. Справи про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.
48. Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРИ:

Основна

I. Нормативно-правові акти та матеріали судової практики:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст. 141.

2. Цивільний процесуальний кодекс України, прийнятий 18 березня 2004 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 07.08.2022 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 40-41, 42. – Ст.492. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. (з останніми змінами і доповненнями станом на 01.08.2022 р.) // ВВРУ. – 2003. –№ 40–44. –Ст.356. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. (з останніми змінами і доповненнями станом на 19.02.2022 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - №21-22. –Ст.135. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

5. Закон України - Про міжнародні договори України від 29.06.2004 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 20.07.2014 р.)// Відомості Верховної Ради України. 2004. - № 50. - Ст.540. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

6. Закон України - Про міжнародне приватне право від 23.06.2005 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 06.10.2021 р.)// Відомості Верховної Ради України. – 2005. - № 32, ст.422. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>

7. Закон України - Про судоустрій і статус суддів (з останніми змінами і доповненнями станом на 18.08.2022 р.) // Відомості Верховної Ради України.— 2016.— № 31, ст.545. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

8. Закон України —Про судову експертизу від 25 лютого 1994 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 01.01.2022 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - №28. – Ст.232. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

9. Закон України — Про судовий збір від 08.07.2011 року (з останніми змінами і доповненнями станом на 07.08.2022 р.) // Відомості Верховної Ради України. 2011. - № 3674-VI. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>

10. Закон України - Про адвокатуру та адвокатську діяльність від 05 липня 2012 р (з останніми змінами і доповненнями станом на 16.07.2021 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2013. - № 27. -Ст.282 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

11. Конвенція про правову допомогу і правові відносини в цивільних, сімейних та кримінальних справах країн СНД від 22 січня 1993р. // Міжнародний документ.

II. Підручники та навчальні посібники (основна література):

12. Васильєв С.В. Цивільний процес: Підручник / С.В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. С.20

13. Васильєв С. В. Цивільний процес України : навчальний посібник / С. В. Васильєв – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 344 с.

14. Навроцька Ю. В. Цивільне процесуальне право України [Текст] : навч. посіб. (у схемах і табл.) / Ю. В. Навроцька, О. Б. Верба-Сидор, У. Б. Воробель ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. - 387 с. : схеми, табл.

15. Практикум з цивільного процесуального права України. Навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За заг. ред. І.С. Ярошенко. – К.: ВД Дакор, 2016. – 348 с.

16. Ромовська З. Цивільний процесуальний кодекс : наук.-практ. аналіз / З. Ромовська, Н. Шумська, Н. Шумська. – К. : Дакор, 2013. – 600 с.

17. Садикова Я. М. Цивільний процес : навч. посіб. / Я. М. Садикова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ. - Суми : Мрія, 2015. - 119 с.

18. Судові витрати : науково-практичний посібник / Н.Ю. Голубєва. – Одеса: Фенікс, 2020. – 120 с

19. Тетарчук І.В. Цивільне процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів – К.: Центр навчальної літератури, 2016. 208 с.

20. Теоретичні проблеми цивільного процесуального права : Підручник / М.М.Ясинок, М.П.Курило, О.В.Кіріяк, О.О.Кармаза, С.І.Запара та ін.; За заг. ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка. – К.: Алерта, 2016. – 890 с.

21. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Частина друга : навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 216 с.

22. Цивільний процес. Практикум. Навч. посіб. / кол. авторів – Дніпро: Видавець Біла Т. О., 2019. – 284 с.

23. Цивільний процес України: підручник / [Кучер В. О. та ін. ; за ред. В. О. Кучера]; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : ЛьвДУВС, 2016. - 767 с.

24. Цивільний процес України: підручник / [Білоусов Ю. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. М. М. Ясинка. - К. : Правова єдність : Алерта, 2014. - 743 с.

25. Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освіти / І. О. Ізарова, Р. Ю. Ханик-Посполітак. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : ВД «Дакор», 2019. – 274 с.

26. Цивільний процес України [Текст] : підруч. для студентів юрид. спец. ВНЗ / [Ківалов С. В. та ін.] ; за заг. ред. Заслуж. юриста України, д-ра юрид. наук, проф. Мінченко Р. М. - Херсон : Олди-плюс, 2014. - 719 с.

27. Цивільний процес України [Текст] : підручник / [Білоусов Ю. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. М. М. Ясинка. - К. : Правова єдність : Алерта, 2014. - 743 с.
28. Цивільний процес (загальна частина) : навч. посібник. – 2-е вид., доп. і перероб. / кол. авт. ; кер. авт. кол. к.ю.н., доц. А.В. Коваленко. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. – 192 с.
29. Цивільний процес: навч. посіб. / уклад.: К. В. Гусаров [та ін.]. Харків: Право, 2018. 362 с.
30. Цивільний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / за редакцією Б. Гулька, О. Кота. Видавництво: Дакор. 2021. – 1028 с.
31. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
32. Цивільне процесуальне право [Текст] : підручник / [І. С. Ярошенко та ін.]; за заг. ред. І. С. Ярошенко ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2014. - 519 с.
33. Цивільне процесуальне право України: навчальний посібник (для підготовки до іспитів і тестування)/ за ред.. Н.Ю. Голубевої. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 430 с.
34. Усенко В. Ф. Цивільний процес : навч. посіб. / Усенко Володимир Фадейович, Рябченко Юрій Юрійович, Мойсеєнко Валерій Якович ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь : ВЦ НУДПСУ, 2013. - 249 с.

Допоміжна

III. Монографії, статті, збірки наукових праць (додаткова література):

35. Алексєєва Н.С. Захист прав та інтересів відповідача під час забезпечення позову в контексті принципів цивільного процесуального права. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право.* 2017. Вип. 44(1). С. 77-80.
36. Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України: монографія. Одеса: Юрид. лит., 2018. 372 с.
37. Бек У., Добош З. Основні стадії доказової діяльності адвоката у цивільному процесі. *Підприємництво, господарство і право.* 2018. № 1. С. 4-7.
38. Бичкова С.С. Проблемні питання призначення експертизи у цивільному процесі України // *Судова апеляція : Науково-практичний журнал.* - 2014. - № 2. - С. 75-80.
39. Бичкова С. Правовий статус учасників цивільної справи (у контексті новел процесуального законодавства України). *Право України.* 2018. № 10. С. 114-128.
40. Бичкова С.С. Перегляд та оскарження заочного рішення в цивільному процесі України: проблеми теорії та практики. *Часопис цивільного і кримінального судочинства.* 2017. № 4 (37). С. 155-163.

41. Бонтлаб В.В. Стадії цивільного процесу в умовах гармонізації процесуального законодавства України та ЄС // Журнал східноєвропейського права. – 2015. – № 14. – С. 94-101

42. Булеца С.Б., Заборовський В.В., Стойка А.В. Малозначність справи як критерій обмеження доступу до суду касаційної інстанції в цивільному судочинстві України. *Visegrad journal on human rights*. 2019. № 1 (Volume 2). P. 23-30.

43. Васильєв С. В. Джерела цивільного процесуального права України: традиції й інновації : монографія / С. В. Васильєв ; Акад. прав. наук України, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. – Х. : Еспада, 2013. – 432 с.

44. Васильєв С. Иммунитет свидетеля в гражданском судопроизводстве Украины // Підприємництво, господарство і право. – 2013. - № 3. – С. 40-43.

45. Виконавче провадження : підручник / за ред. Н.Ю. Голубевої. – Одеса :Фенікс, 2020. – 460 с

46. Гусаров К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках : монографія / К. В. Гусаров. – Х. : Право, 2010. – 352 с.

47. Гулько Б. Про практику застосування Верховним Судом інституту малозначних справ на стадії касаційного перегляду. *Право України*. 2018. № 10. С. 102-113.

48. Диба І. Свідок у цивільному процесі // Юридичний вісник України. – 2013. - № 43 (29 жовт.-4 листоп.). – С. 12.

49. Диба І. Порядок подання доказів // Юридичний вісник України. – 2014. - № 4 (28 січня). – С. 12.

50. 26. Диба І. Фальшивість доказів // Юридичний вісник України. – 2014. - № 6 (11 лютого). – С. 12.

51. Дрогозюк К.Б. Предмет та суб'єкти доказування у цивільному процесі України та Франції. Одеса, 2018. 193 с.

52. Заборовський В.В. Правова природа витрат на професійну правничу допомогу в цивільному судочинстві у контексті змін до процесуальних кодексів. *Матеріали 72-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»* (м. Ужгород, 26 лютого 2018 р.). Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 51-52.

53. Задорожна А. П. Підсудність у цивільному процесі України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2018. 250 с.

54. Електронне судочинство: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) Одеса: Фенікс, 2020. – 158 с.

55. Єфіменко В.М. Функції адвоката в цивільному процесі / В.М. Єфіменко //Науковий вісник Херсонського державного університету. Юридичні науки. – 2014. – № 4. – С. 121-124.

56. Зейкан Я.П., Ігнатенко В.В. Представництво у цивільному процесі / Я.П. Зейкан, В.В. Ігнатенко // Юридичний вісник. – 2017. – №1 (42). – С. 92-97.

57. Кармаза О. Правовий статус прокурора в судовому процесі: науково-практичний аналіз норм нових Господарського процесуального кодексу України та Цивільного процесуального кодексу України. *Публічне право*. 2017.

№ 4. С. 165-171.

58. Кармаза О., Кушерець Д. Експерт з питань права в судовому процесі: новели законодавства України. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 10. С. 32-36.

59. Кашперський Р. Докази в справах окремого провадження. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 3. С. 26-29.

60. Ковтун Л.В. Представництво в цивільному процесі / Л.В. Ковтун [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/1037>

61. Комаров В. В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України / В. В. Комаров. – Х. : Право, 2012. – 624 с.

62. Короєд С.О. Новий Цивільний процесуальний кодекс України: швидкий судовий розгляд чи ефективний захист прав громадян? Судова апеляція. 2017. № 4. С. 56-64.

63. Короєд С.О. Принцип пропорційності як нова засада цивільного судочинства за проектом нової редакції ЦПК України. Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки. 2017. Вип. 76. С. 115-125.

64. Короєд С.О. Процесуальні підстави застосування спрощеного позовного провадження за проектом нової редакції ЦПК України. Судова апеляція. 2017. № 2 (47). С. 153-160.

65. Короєд С.О. Тягар доведення в цивільному процесі: особливості розподілу обов'язків по доказуванню в договірних спорах. Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки. 2018. Вип. 82. С. 111-121.

66. Коротка Н. Врегулювання спору за участю судді в цивільному процесі. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 4. С. 59-66.

67. Курило М. П. Етапи становлення міжгалузевого процесуального інституту представництва / М. П. Курило // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2013. – Вип.4, Т.І. – С. 92-95.

68. Куринська С. О. Цивільні процесуальні документи : посібник / С. О. Куринська, Л. Л. Лазебний ; Акад. адвокатури України, Школа адвокат. підготовки. – Вид. 3-тє, переробл. – К. : Прецедент, 2013. – 168 с.

69. Лесько А.О. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення через надання професійної правничої допомоги. Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки. 2019. Вип. 83. С.315-330.

70. Лезін Є. Особливості забезпечення показань свідків у цивільному процесі України. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 2. С. 24-34.

71. Малозначні справи у цивільному провадженні. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2019. № 2. С. 26-28.

72. Мальський М.М. Правовий статус окремих учасників виконавчого провадження: перекладач, експерт, спеціаліст, суб'єкт оціночної діяльності. Судова апеляція. 2017. № 4. С. 86-96.

73. Малярчук Л.С. Нові правила оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців під час звернення стягнення на майно боржника: переваги та недоліки. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 2. С. 160-164.

74. Мамчур Л.О. Співвідношення інституту судових доручень із правовими принципами. *Правові новели*. 2018. № 4. С. 104-110.

75. Ніколенко Л. Поняття та ознаки перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у господарському судочинстві. *Право України*. 2018. № 7. С. 115-129.

76. Олдак Т. Міжнародний досвід законодавчого регламентування розгляду справ за груповими позовами. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 3. С. 46-51.

77. Олійник А. Докази та предмет доказування у справах про надання фізичним особам психіатричної допомоги в примусовому порядку. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 4. С. 58-63.

78. Помазанов А.В. Касаційне провадження у цивільному процесі України в контексті міжнародних стандартів судочинства. *Приватне право і підприємництво*. 2018. Вип. 18. С. 84-89.

79. Притика Ю. Розвиток приватних засад у цивільному процесі. *Право України*. 2019. № 2. С. 162-174.

80. Процесуальні документи в галузях цивільно-правових, трудових, сімейних, господарських, житлових та інших відносин. Зразки, коментарі, пояснення : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 402 с.

81. Ребриш Б.Ю., Ребриш А.С. Проблеми правового статусу експерта з питань права в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 4. С.136-140.

82. Русин О. Ю. Представництво юридичних осіб в цивільному процесі / О. Ю. Русин // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. – 2014. – Вип. 36. – С. 154-164.

83. Сакара Н. Право на доступ до правосуддя у цивільних справах: правові позиції Європейського суду з прав людини та національний контекст. *Право України*. 2018. № 10. С. 64-86.

84. Свірн О. Теоретичні аспекти реалізації принципу неприпустимості зловживання процесуальними правами у господарському та цивільному судочинстві/ *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2018. № 3. С. 50-63.

85. Супрун Т.Д. Докази та доказування в справах про встановлення та оспорювання батьківства (материнства): автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Харків, 2017. 18 с.

86. Тиханський О. Б. Місце інституту врегулювання цивільного спору за участю судді в систематичі примирних процедур. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 2. С. 31-39.

87. Ткаченко А.Л., Волошина Д.О., Правова природа представництва в цивільному судочинстві / А.Л. Ткаченко, Д.О. Волошина //

Междисциплинарные исследования в науке и образовании. – 2014. – № 3. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.es.rae.ru/mino/167-1390

88. Годорошко Т. А. Цивільно-процесуальне право України: практикум: навч. посіб. / Т. А. Годорошко ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. - Дніпропетровськ : [б. в.], 2014. - 112 с.

89. Федоренко Т.В. Право на захист цивільних прав та інтересів громадян / Т.В. Федоренко // Тези доповіді: Міжнародна науково-практична конференція. - Львів. 2013. – С. 113-115.

90. Федоренко Т.В. Новації в судовій реформі України / Т.В. Федоренко // Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». – 2017. - № 5. С. 128-131

91. Федоренко Т.В. Особливості подання позову до суду за новим ЦПК / Т.В. Федоренко // Тези доповіді: XV Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених – Київ – 2018. - С. 427-429.

92. Федоренко Т.В. Особливості спрощеного позовного провадження у цивільному судочинстві України / Т.В. Федоренко // Тези доповіді: V Міжнародної наукової конференції (м. Гамільтон, Канада, 15 червня 2018 р.) – С. 1399-1410.

93. Харитонов Є. О. Концепція представництва у цивільному законодавстві України: порівняльно-правовий аналіз / Є. О. Харитонов // Збірник наукових праць Міжрегіональної фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2011. – № 1 (1). – С. 160–166. на 161.

94. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка – К.: Алерта, 2018. – 604 с.

95. Цюра В. Концепція представництва в світлі положень сучасного цивільного та цивільного процесуального законодавства України / В. Цюра // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – 2012. – Вип. 90. – С. 45-48.

96. Шабалін А. Деякі питання доказування у спрощеному цивільному провадженні (наказне провадження). *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2018. № 1. С. 43-53.

97. Шабаліна К. Дотримання вимоги розумності строку судового розгляду в умовах реформування цивільного процесуального законодавства України. *Право України*. 2018. № 4. С. 261-273.

98. Штефан А.С. Висновок експерта у цивільному судочинстві. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2018. № 2. С. 16-28.

99. Ятченко Є.О. Виконання судових рішень як заключна стадія у процесі захисту цивільних прав особи. *Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки*. 2017. Вип. 75. С. 206-216.

100. Яценко С. Інститут врегулювання спору за участю судді: правова характеристика та вплив на господарський процес. *Право України*. 2017. № 9. С. 213-219.

7.4. Інформаційні ресурси

Вивчення студентами дисципліни «Цивільний процес» передбачає вмінням ними використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі такі Internet джерела:

1. <http://www.rada.kiev.ua> – Верховна Рада України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України.
3. <http://www.court.gov.ua> – Судова влада України (офіційний портал)
4. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
5. <https://supreme.court.gov.ua> – Верховний Суд України
6. <http://sc.gov.ua> – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
7. <http://reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень
8. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
9. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
10. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

Зразок заяви на тему курсової роботи

Завідувачу кафедри галузевого права
та загальноправових дисциплін
Фасту О.О.
студента 3 курсу (гр. 1)
денної (заочної) форми навчання
Прізвище Ім'я По-батькові

З а я в а

Прошу затвердити мені тему курсової роботи з цивільного процесу
«Справи про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її
померлою» (№ теми за переліком – 42).

Дата

Підпис студента

Прізвище І.П.

З Р А З О К

Приклад розгорнутого плану курсової роботи за темою «Сторони в цивільному процесі»

ПЛАН (ЗМІСТ)

Вступ

Розділ 1. Поняття сторін в цивільному процесі.

1.1. Цивільна процесуальна правоздатність і дієздатність громадян та юридичних осіб.

1.2. Процесуальні права та обов'язки сторін.

Розділ.2. Процесуальна співучасть.

2.1. Особливості участі у справі кількох позивачів або відповідачів.

2.2. Умови та порядок заміни неналежної сторони у процесі.

Розділ 3. Процесуальне правонаступництво.

3.1. Особливості процесуального правонаступництва.

Висновки

Список використаних джерел

Зразок титульної сторінки курсової роботи

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН
кафедра галузевого права та загальноправових дисциплін**

**КУРСОВА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»
НА ТЕМУ
«ПОНЯТТЯ СТОРІН В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»**

ВИКОНАВ: студент III курсу денної
(заочної) форми навчання,
група № ____
Іванченко Іван Петрович

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:
к.ю.н., доцент **Федоренко Т.В.**

Київ 2022